

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Хрисула Атанас Недялкова

на дисертационен труд на тема „Супервизията в социалнопедагогическата работа за деца и младежи с увреждания“

разработен от Иван Стоянов Карагъзов, докторант на самостоятелна подготовка в СУ „Св. Кл. Охридски“ - ФНОИ, катедра „Социална педагогика и социално дело“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, по професионално направление 1.2.

Педагогика(Социална педагогика) с научен ръководител проф. д-р Нели Илиева Бояджиева, за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-38-199 от 21.05.2020г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ съм определена за член на научно жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема: „Супервизията в социалнопедагогическата работа за деца и младежи с увреждания“, разработен от Иван Стоянов Карагъзов, докторант на самостоятелна подготовка в СУ „Св. Кл. Охридски“ - ФНОИ, катедра „Социална педагогика и социално дело“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Социална педагогика) с научен ръководител проф. д-р Нели Илиева Бояджиева, за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Представеният от Иван Карагъзов комплект материали е в съответствие с изискванията в Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Кл. Охридски“ и включва всички необходими документи. Дисертацията се състои от увод, четири глави, изводи и препоръки, заключение, списък на използваната литература, с общ обем от 152 страници, и в отделно тяло - 5 приложения от 60 страници. Литературата съдържа общо 200 заглавия, от които – 140 на кирилица, 22 електронни траектории.

Кратки биографични данни на докторанта

Иван Карагъзов е роден на 19.12.1974г. През 2013г. завършва специалност Социална педагогика - ОКС Бакалавър в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, а през 2015г. – и ОКС Магистър в магистърска програма „Консултиране и социално-педагогическа помощ за семейства“ в СУ „Св.Климент Охридски“, Факултет по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ). В периода 2015 – 2020г. е докторант на самостоятелна подготовка в СУ „Св. Кл. Охридски“ - ФНОИ, катедра „Социална педагогика и социално дело“ в професионално направление 1.2. Педагогика (Социална педагогика).

По-голямата част от богатия му професионален опит е свързан с дейности в защита правата на хората с увреждания. От 2006г. досега е Директор региони в Център за психологически изследвания, Супервизор на специалисти в социална институция институция в ДВХУИ – с. Русокастро, Бургаска област(2015-2018г.), Супервизор и специалист при работа с клиенти ЦСРИ, София(2013–настоящо), Заместник-член в ЕСИС, Европейска комисия, Брюксел, Белгия (2015–настоящо), супервизор на студенти от специалност „Социална педагогика“ в Университет „Проф.д-р Асен Златаров“ - Бургас (2007- настоящо).

Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Дисертацията е посветена на значим и недостатъчно изследван във визириания контекст проблем от областта на теорията и практиката на социалната педагогика. Избраната от докторанта тема е актуална за педагогическата теория и за социалнопедагогическата практика поради важността на проблема за ефективността от прилагането на супервизия при социалнопедагогически специалисти, работещи с деца и младежи с увреждания.

Научното намерение на докторанта е да изследва процеса на супервизия и да създаде универсален и адаптивен модел за компенсирание на възникналите дефицити в професионалната дейност на специалистите в тази област. В този смисъл разработената от него тема е актуална и има научна стойност в теоретичен и в научно-приложен план.

Познаване на проблема

Доброто познаване на проблематиката от докторанта проличава още в увода при доброто аргументиране и мотивиране на избора на темата на дисертацията, позовавайки се на актуални и добре познати проблеми от социалнопедагогическата реалност у нас, свързана с работата с деца и младежи с увреждания. Тук са формулирани ясно обектът, предметът и методите на изследването. Съществени са и набелязаните задачи на изследването.

Методика на изследването

Избраните методика и организация на изследването са коректно и ясно подбрани и формулирани, което позволява постигането на поставената цел и адекватен отговор на задачите, търсещи решения в дисертационния труд. Инструментарият на изследването също е прецизно подбран и удовлетворява параметрите на изследването.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Основните акценти на дисертационния труд са подбрани след проучване на многообразието от проблеми, свързани със супервизията, чийто анализ се характеризира с лична позиция и важни за педагогическата теория и практика изводи. Извършеният анализ е насочен към изясняване на специфичните изисквания за прилагането на супервизия за социалнопедагогическите специалисти, които работят в различни условия - работещи с деца и младежи с увреждания; търси се характерът на въздействието от прилагането на супервизия върху бърнаут-синдрома и комбинираната тревожност при тях, както и различията в степента и характера на влияние на супервизията в конкретния контекст.

Структурата на дисертацията е логична и е обусловена от поставената цел на изследването. Отделните части на дисертационното изследване формират композиционно единство, обединено от общата цел.

В съответствие с резултатите от емпиричното изследване се предлага изведеният модел за супервизия. Без да се акцентира излишно, са очертани особеностите и прогностичната значимост на модела. Прави много добро впечатление заявеното от докторанта намерение резултатите от изследването да бъдат разгледани през призмата на рефлексията, което да внесе допълнителен щрих към работата по прилагането на модела при социалнопедагогически специалисти с професионален контакт с деца и младежи с увреждания, работещи в образователната сфера и социалните услуги. Това, според мен, е и значимият в приложен план елемент на дисертационния труд, който

доказва приложимостта и ефективността на предложения модел за супервизия на социалнопедагогически специалисти с професионален контакт с деца и младежи с увреждания.

Организацията на изследването осигурява реализиране на изследователските задачи. Резултатите от изследването водят към защита на хипотезата на изследването, а именно, че изведеният модел за прилагане на супервизия влияе върху професионалния стрес и комбинираната тревожност на социалнопедагогическите специалисти от образователната сфера и социалните услуги, работещи с деца и младежи с увреждания и активизира различни вътрешни сили на емоционална устойчивост у тях.

Изводите произтичат от конкретното изследване. Заключение е смислово обобщение на представените в изложението констатации. В него докторантът предлага ясни отговори на поставените в началото изследователски задачи.

Приноси и значимост на дисертационния труд

Резултатите от проведените в съответствие с целта и задачите на дисертационния труд теоретични и емпирични изследвания водят до следните научно-приложни приноси:

Теоретико-аналитични приноси:

1. Проучени и разкрити са теоретични и практико-приложни основания на необходимостта от осъществяване на супервизия в социалнопедагогическата дейност с деца и младежи с увреждания
2. Изведени и обобщени са основни параметри на предоставянето на ефективна супервизия на заети в социалната и образователната сфера социалнопедагогически специалисти с професионален контакт с деца и младежи с увреждания
3. Проучено и систематизирано е приложението на супервизията в социалнопедагогическата работа в български условия
4. Изследвани са нагласите и оценката на специалистите от изследваните полета за протичането на супервизията.

Приноси с приложна насоченост:

1. Създадена е концепция за обща рамка и модел за супервизия с възможност за гъвкаво адаптиране в отговор на спецификата на проблемите на социалнопедагогическите специалисти, ангажирани във визирания контекст у нас
2. Разработен, апробиран и предложен е модел за супервизия, приложен за пръв път на специалисти от социалната и образователната сфера в професионален контакт с деца и младежи с увреждания
3. Установени са закономерностите и спецификите при работата на предложения модел сред социалнопедагогически специалисти от социалната и образователната сфера, работещи с деца и младежи с увреждания.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът е приложил 6 броя публикации по темата на дисертацията – 5 – самостоятелно и една – в съавторство. Едната статия е в научна периодика на МОН, една на международен научен форум, останалите – в научни сборници. Броят,

характерът и качеството на публикациите съответстват на изискванията на СУ за публична защита на дисертационния труд и отразяват същността и постигнатите резултати в дисертационното изследване.

Лично участие на докторанта

Не е установено плагиатство и затова приемам, че участието на докторанта в проведеното дисертационно изследване и във формулираните резултати и приноси са негова лична заслуга.

Автореферат

Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационния текст и представя адекватно, цялостно и по коректен начин съдържанието и основните постижения в него.

Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Имам препоръка - част от съдържанието на дисертационния труд да получи публичност след защитата, като докторантът прецени в каква насока би го допълнил и обогатил.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и приложни резултати, които отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му и съответния Правилник на СУ „Кл. Охридски“. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Правилника на СУ за приложение на ЗРАСРБ.

Предвид гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от анализирания по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на *Иван Стоянов Карагъзов* в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Социална педагогика).

25.06. 2020 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Хрисула Недялкова